

Profesinio orientavimo žaidimas

PROFESIJŲ LABIRINTAS**Vartotojo instrukcija****2015 m.**

Vilnius

Nežinote kokią profesiją pasirinkti? Žaidimas „Profesijų labirintas“ - dar viena galimybė apsvarstyti savo gebėjimus, įsiklausyti į save, bet atminkite, kad jis nenuspręs už Jus. Atlikus visas užduotis, Jūs galite ieškoti papildomos informacijos apie Jus dominančias profesijas.

Žaidimo tikslas - atsakant į vedėjo klausimus atlikti profesinio orientavimo testą ir išsiaiškinti kuriai profesijų grupei pagal asmenines savybes žaidėjas priklauso.

Žaidimą sudaro:

- 4 žaidimo lentos (A, B, C, D);
- 64-ios keturių spalvų klausimų kortelės;
- 40 žaidimo žetonų.

Žaidimo eiga

Žaidėjai susiskirsto į keturias grupes po 5-8 asmenis ir paskiria vieną žaidimo vedėją.

Žaidėjas pasirenka žaidimo žetoną. Kiekviena grupė užima vietas prie vienos iš keturių žaidimo lentų A, B, C arba D. Vienu metu vienoje lentoje žaidžia tik viena grupė.

Vedėjas 4 stalo kampuose sudeda po 16 vienos spalvos kortų su žaidimo klausimais. A, C, D dalyse klausimų eiliškumas kortų krūvelėse nėra svarbus.

B dalyje kortos dedamos taip (nuo krūvos viršaus):

1. Ar galėtum šį sakinį išskaidyti sakinio dalimis?
2. Ar mėgsti spręsti matematikos uždavinius?
3. Ar galėtum pasakyti, kaip skamba Pitagoro teorema?
4. Ar moki daugiau nei dvejus užsienio kalbas?
5. Ar galėtum pasakyti, kokia spalva dera su raudona?
6. Ar galėtum paaiškinti, kaip veikia gravitacija?
7. Ar galėtum paaiškinti, kas yra integralas?
8. Ar humanitariniai mokslai tau labiau patinka nei tikslieji?
9. Ar galėtum atpažįstamai nupiešti žmogaus portretą?
10. Ar žinai cheminę valgomoji druskos formulę?
11. Ar lengvai gebi apibūdinti klasės užuolaidų medžiagos struktūrą?
12. Ar sunkiai skaičiuoji be skaičiuotuvo?
13. Ar galėtum paaiškinti kaip vyksta fotosintezė?
14. Ar kritikuojamas imi mažiau tikėti savimi?
15. Ar atsisėdus prie stalo mokytis tau sunku pradėti?
16. Ar dažniausiai dovanoji daiktus, turinčius praktišką paskirtį?

Rezultatų sutvarkymas ir interpretavimas

Vedėjui traukiant paeiliui po vieną kortą iš kiekvienos krūvelės, žaidėjai į visus klausimus atsako TAIP arba NE ir juda klausimų lenta priklausomai nuo dalies taškų skirstymo taisyklių:

A, C ir D dalyse po 1 tašką dalyviai gauna už kiekvieną atsakymą TAIP ir po (-1) - už kiekvieną atsakymą NE.

B dalyje po 1 tašką gauna už atsakymą TAIP į 2, 3, 6, 7, 10, 13, 16 ir NE į 1, 4, 5, 8, 9, 11, 12, 14, 15.

B dalyje po (-1) tašką gauna už atsakymus TAIP 1, 4, 5, 8, 9, 11, 12, 14, 15 ir NE į 2, 3, 6, 7, 10, 13, 16.

Pastaba: skaičiuoti ir interpretuoti B dalies rezultatus dalyviams gali padėti mokytojas arba karjeros specialistas.

Žaidėjai suskaičiuoja rezultatus kiekvienoje dalyje ir užsirašo keturių raidžių kodą (pvz.: ABcD). Kiekvienoje iš dalių (A, B, C ir D) galima surinkti daugiausiai +16 ir mažiausiai -16 balų. Jei skaičius teigiamas, į kodą rašoma didžioji raidė, o jei neigiamas - mažoji. Tai, kurioje skalės pusėje yra dalyvio atsakymai, reiškia, kiek jam būdinga ar ne viena ar kita savybė. Pavyzdžiui, jei A dalyje surinko +11 taškų, tai jam būdingas atviras bendravimo stilius, dalyvis yra ekstravertas. Jei surinko neigiamą taškų sumą, jam būdingas uždaras bendravimo stilius ir jis turi daugiau intraverto savybių.

Pastaba: Interpretuojant testo rezultatus reikėtų atkreipti dalyvių dėmesį, kad kiekvienas esame individualus ir testo rezultatai kiekvieno yra individualūs. Nėra gerų ar blogų savybių, yra daugiau ar mažiau išreikštos vienos ar kitos savybės.

Lentose išreikšti požymiai yra reikšmingi tik tuomet, kai yra pakankamai nutolę nuo pradinio taško (pvz. kai rezultatas gaunasi 0, arba netoli nutolęs nuo starto, reikėtų žiūrėti abu tipus).

Žaidėjui perskaitoma kodo reikšmė ir profesiniai polinkiai.

Interpretuojant testo rezultatus karjeros specialistas gali pasinaudoti dviem rezultatų pateikimo variantais:

- Išdalinti žaidėjams korteles su jų QR kodais (priedas Nr.2), tuomet dalyviai toliau savarankiškai domisi savo asmenybės tipu.
- Pristatyti kodų aprašymų rezultatus pateiktus PowerPoint prezentacijoje.

Karjeros kodų aprašymai (tai ne baigtinis tinkančių profesijų sąrašas):

ABCD

Esi aktyvus, drąsus, kūrybiškas, lengvai bendraujantis ekstravertas (pasižymi didesniu atvirumu, esi iškalbingas, draugiškas, pasitikintis savimi), lengvai suburi aplink save bendraminčių komandą. Esi labiau linkęs į tiksluosius mokslus. Galėtum būti sėkmingas (-a): marketingo vadybininkas (-ė), draudimo agentas (-ė), statybos darbų vadovas (-ė), projektų vadovas (-ė), logistikos ekspeditorius (-ė), dėstytojas (-a), mechatronikas (-ė), smulkiojo verslo organizatorius(-ė), pardavėjas(-a)-konsultantas (-ė).

Daugiau informacijos rasi: <http://profesijulabirintas.wix.com/abcd1>.

ABcD

Esi aktyvus, lengvai bendraujantis žmogus, linkęs į tiksluosius mokslus. Tau tiktų dirbti darbą, kuriame reikia mokėti bendrauti su žmonėmis, rodyti iniciatyvą, tačiau nebūtina kurti naujų idėjų. Galėtum būti sėkmingas (-a): pardavimų vadybininkas (-ė), reklamos agentas (-e), administratorius (-ė), skambučių centro operatorius (-ė), padavėjas (-a), draudimo agentas (-ė), policininkas (-ė), skrydžio palydovas (-ė), pasienietis (-ė), ugniagesys (-ė).

Daugiau informacijos rasi: <http://profesijulabirintas.wix.com/abcd2>.

aBCD

Esi kūrybiškas, dėmesingas, kantrus, taktiškas žmogus, teiki pirmenybę veiklai, kurioje reikia teikti pagalbą, konsultuoti ir patarti kitiems žmonėms, labiau linkęs į tiksluosius mokslus, vienas dirbi lengviau nei grupėje. Galėtum būti sėkmingas (-a): mokytojas (-a), draudimo agentas (-ė), dėstytojas (-a), veterinarijos gydytojas (-a), gydytojas (-a), vadovo asistentas (-ė), slaugytojas (-a), pardavėjas (-a) - konsultantas (-ė), socialinio darbuotojo padėjėjas(-a).

Daugiau informacijos rasi: <http://profesijulabirintas.wix.com/abcd3>.

aBcD

Esi techniškai ir aktyvus žmogus, linkęs dirbti individualiai. Tau labiau patinka dirbti su įrankiais, nei su žmonėmis. Pasižymi matematiniais gabumais, teiki pirmenybę veiklai, kurioje reikia apdoroti sudėtingą informaciją. Esi organizuotas. Galėtum būti puikus (-i): finansų analitikas (-ė), inžinierius (-ė), statybos darbų vadovas (-ė), maisto technologas (-ė), elektrikas (-ė), CNC staklių operatorius (-ė), automechanikas (-ė), suvirintojas (-a), skrydžių vadovas (-ė).

Daugiau informacijos rasi: <http://profesijulabirintas.wix.com/abcd4>.

ABCd

Esi ekstravertas (pasižymi didesniu atvirumu, iškalbingas, draugiškas pasitikintis savimi), linkęs į tiksluosius mokslus, kūrybingas, tačiau mėgstantis dirbti individualiai, dažniausiai pasižymintis kruopštumu ir praktiškumu. Galėtum būti puikus (-i): interneto svetainių dizaineris (-ė), finansininkas (-ė), programinės įrangos kūrėjas (-a), dantų technikas (-ė), architektas (-ė), odontologas (-ė), farmacininkas (-ė), baldų gamintojas (-a), apskaitininkas (-ė), veterinarijos gydytojas (-a), elektroninės prekybos agentas (-ė). Daugiau informacijos rasi:

<http://profesijulabirintas.wix.com/abcd5>.

aBcd

Esi kruopštus, konkretaus mąstymo žmogus, linkęs į tiksluosius mokslus. Tau labiau patinka dirbti su įrankiais, o ne su žmonėmis, vienam, o ne grupėje. Galėtum būti puikus (-i): buhalteris (-ė), žemės matininkas (-ė), baldų gamintojas (-a), apdailininkas (-ė), dažytojas (-a), miškininkas (-ė), siuvėjas (-a), mechanikas (-ė), traukinio mašinistas (-ė), apskaitininkas (-ė), kompiuterinės įrangos derintojas (-a). Daugiau informacijos rasi: <http://profesijulabirintas.wix.com/abcd6>.

ABcd

Esi lengvai bendraujantis, techniškai, aktyvus žmogus, kurį domina praktiniai dalykai, linkęs į tiksluosius mokslus. Galėtum būti puikus (-i): gaisrininkas (-ė), spaudos technologas (-ė), vairuotojas (-a) – ekspeditorius (-ė), remonto dirbtuvių direktorius (-ė), elektrinių buitinių prietaisų remontininkas (-ė), darbų saugos specialistas (-ė), elektrotechnikas (-ė), skardininkas (-ė), mašinų gamybos technologas (-ė), odontologas (-ė), odontologo padėjėjas (-a). Daugiau informacijos rasi: <http://profesijulabirintas.wix.com/abcd7>.

aBCd

Esi kūrybiškas, smalsus ir kritiškas tikslųjų mokslų atstovas. Tau patinka darbas su idėjomis, analizuoti duomenis, suprasti esmę ir tiksliai atlikti konkrečius veiksmus. Nesi linkęs būti organizatoriumi. Gali būti puikus (-i): automobilių mechanikas (-ė), biochemijos inžinierius (-ė), projektuotojas (-a), gamybos operatorius (-ė), CNC staklių operatorius (-ė), lazerinių technologijų specialistas (-ė), aviacijos technikas (-ė), mikrobiologas (-ė), audiometrijos specialistas (-ė), programuotojas (-a). Daugiau informacijos rasi: <http://profesijulabirintas.wix.com/abcd8>.

AbCD

Esi aktyvus, kūrybiškas, lengvai bendraujantis, nepriklausomas, organizuotas ir atkaklus, linkęs į humanitarinius mokslus žmogus. Galėtum būti puikus (-i): renginių vedėjas (-a), žurnalistas (-ė), laidų prodiuseris (-ė), režisierius (-ė), aktorius (-ė), kirpėjas (-a), korespondentas (-ė), ryšių su visuomene specialistas (-ė), poilsio paslaugų agentas (-ė), apeigų ir švenčių organizatorius (-ė). Daugiau informacijos rasi: <http://profesijulabirintas.wix.com/abcd9>.

Abcd

Esi aktyvus, lengvai bendraujantis humanitaras, gebantis suburti žmones bendrai veiklai, mokantis sėkmingai planuoti darbus, besidomintis naujovėmis. Galėtum būti puikus (-i): gidas (-ė), TV laidų vedėjas (-a); reklamos agentūros ar leidyklos darbuotojas (-a); viešbučio administratorius (-ė); atstovas (-ė) ryšiams su visuomene; renginių vedėjas (-a); poilsio paslaugų agentas (-ė); apeigų ir

švenčių organizatorius (-ė), režisierius (-ė). Daugiau informacijos rasi: <http://profesijulabirintas.wix.com/abcd10>.

abCD

Esi kūrybiškas, organizuotas ir aktyvus, linkęs į humanitarinius mokslus, labiau mėgstantis dirbti vienuoje. Galėtum būti puikus (-i): psichologas (-ė), rūbų modeliotojas (-a), juvelyras (-ė), kelionių organizatorius (-ė), interjero dizaineris (-ė), interaktyvaus dizaino specialistas (-ė), reklamos kūrėjas (-a), vertėjas (-a), konditeris (-ė), tekstų redaktorius (-ė). Daugiau informacijos rasi: <http://profesijulabirintas.wix.com/abcd11>.

abcd

Esi aktyvus, organizuotas, atkaklus, gebantis susitelkti į darbą, gan uždaras, gebantis sutelkti kitus darbui. Teiki pirmenybę individualiai veiklai. Esi labiau linkęs į humanitarinius mokslus. Galėtum būti puikus (-i): apsaugos darbuotojas (-a), kalbininkas (-ė), biuro administratorius (-ė), personalo vadybininkas (-ė), vertėjas (-a), tekstų redaktorius (-ė), politologas (-ė), reklamos kūrėjas (-a), tekstų rinkėjas (-a) ir maketuotojas (-a), korektorius (-ė). Daugiau informacijos rasi: <http://profesijulabirintas.wix.com/abcd12>.

AbCd

Esi kūrybiškas, atviras patyrimui, emociingas, aktyvus ir turintis turtingą vaizduotę humanitaras, linkęs dirbti individualiai. Galėtum būti puikus (-i): politologas (-ė), rašytojas (-a), floristas (-ė), individualus menininkas (-ė) (skulptorius (-ė), dailininkas (-ė), fotografas (-ė)), sodininkas (-ė), kraštovaizdžio architektas (-ė), rūbų modeliotojas (-a), konditeris (-ė), reklamos kūrėjas (-a), dizaineris (-ė). Daugiau informacijos rasi: <http://profesijulabirintas.wix.com/abcd13>.

Abcd

Esi lengvai bendraujantis, linkęs į humanitarinius mokslus žmogus. Tau labiau patinka pastovus darbas, kuriame nereikia ieškoti naujovių ar turėti kūrybinių idėjų, nesi linkęs vadovauti. Galėtum būti puikus (-i): biuro administratorius (-ė), bibliotekininkas (-ė), padavėjas (-a), turizmo ir viešbučių vadybininkas (-ė), skambučių centro operatorius (-ė), klientų aptarnavimo vadybininkas (-ė), draudimo agentas (-ė), kurjeris (-ė), pašto tarnautojas (-a), kelionių agentūros vadybininkas (-ė). Daugiau informacijos rasi: <http://profesijulabirintas.wix.com/abcd14>.

abCd

Esi kūrybiškas, gana uždaras, linkęs į humanitarinius mokslus žmogus. Mėgstantis (-i) dirbti vienas. Galėtum būti puikus (-i): vertėjas (-a), akademikas (-ė), pavyzdžiui, istorikas (-ė), konditeris (-ė), rūbų dizaineris (-ė), interjero dizaineris (-ė), rašytojas (-a), politikos apžvalgininkas (-ė), žurnalistas (-ė), muziejininkas (-ė), teksto redaktorius (-ė), tekstų rinkėjas (-a) ir maketuotojas (-a). Daugiau informacijos rasi: <http://profesijulabirintas.wix.com/abcd15>.

abcd

Esi gana uždaras, ramaus būdo, linkęs į humanitarinius mokslus žmogus, nemėgstantis vadovauti, tau patinka viskas, kas įprasta. Galėtum būti puikus (-i): notaras (-ė), muziejininkas (-ė), teksto redaktorius (-ė), filosofas (-ė), kalbininkas (-ė), vertėjas (-a), virėjas (-a), bibliotekininkas (-ė), gėlininkas (-ė), tekstų rinkėjas (-a) ir maketuotojas (-a). Daugiau informacijos rasi: <http://profesijulabirintas.wix.com/abcd16>.

METODINĖS REKOMENDACIJOS KARJEROS SPECIALISTAMS

A DALIS

BENDRAVIMO STILIUS

Jei žaidėjas A dalyje surinko daugiau + taškų, tai jam būdingas atviras bendravimo stilius, jis yra ekstravertas. Jei surinko neigiamą taškų sumą, jam būdingas uždaras bendravimo stilius ir žaidėjas yra intravertas. Kiekvienas iš mūsų turime ir ekstraverto, ir intraverto savybių. Lentose išreikšti požymiai yra reikšmingi tik tuomet, kai yra pakankamai nutolę nuo pradinio taško. Jei rezultatas gaunasi 0, arba netoli nutolęs nuo starto, žaidėjas yra ambovertas, t.y. turi ir vieno, ir kito savybių.

Pastaba: Interpretuojant testo A dalies rezultatus reikėtų atkreipti žaidėjų dėmesį, kad kiekvienas esame individualus ir testo rezultatai kiekvieno yra individualūs. Nėra gerų ar blogų savybių, yra daugiau ar mažiau išreikštos vienos ar kitos savybės.

- **A – ATVIRAS**
- **a – UŽDARAS**

A – ekstravertas. Ekstravertas – asmenybės tipas, kurio dėmesys nukreiptas į išorę, į kitus žmones. Jis puikiai randa bendrą kalbą su kiekvienu, turi daug draugų, gali greitai ką nors nuspręsti ir organizuoti, be vargo nugali sunkumus.

a – intravertas. Intravertas – asmuo, kuris pirmiausia gilina save, savo vidinį pasaulį. Jis linkęs stebėti, lyginti reiškinius, tirti dėsnius, kuriais pagrįsta kokia nors sistema (nuo žmogaus iki pasaulio sukūrimo), ir nesmagiai jaučiasi didelėse triukšmingose kompanijose, nes jos išseikvoja daug intraverto energijos. Šio asmenybės tipo atstovui labiau patinka kamantinė aplinka – jam daugiau džiaugsmo teikia nuoširdus bendravimas su vienu, dviem arba trimis žmonėmis.

Šveicarų psichoanalitikas K.Jungas žmones skirstė į **intravertus ir ekstravertus** (žr. 1 priedą). Intravertiški individai yra drovūs, vengia draugijos, domisi savo mintimis ir emociniais išgyvenimais, krypta į savo asmenybės vidų. Ekstravertai – į išorę kryptančios asmenybės; jie mėgsta draugiją, yra realistai, veiklūs, agresyvesni. Naujausi tyrimai rodo, kad intravertai ir ekstravertai – retai pasitaikantys kraštutiniai. Dauguma žmonių yra abstravertiški - turi ir vieno, ir kito tipo savybių. Ekstravertų ir intravertų psichologinės ypatybės yra nulemtos prigimties. Ekstravertai gyvybinės energijos semiasi iš aplinkinio pasaulio, jo įvairovės, bendravimo. Ekstravertai dėl savo aktyvumo greitai perdega ir atgauti jėgas jiems prireikia daugiau laiko. Intravertų energijos šaltinis – jie patys. Intravertai dėl nuosaikesnio, lėtesnio būdo daug rečiau atsiduria visokiuose gyvenimo verpetuose. Ekstravertai energijos pasisemia tik pagal principą – vienas ją prarado, o ji atiteko kitam (t.y. bendraudami su skirtingais žmonėmis ir aktyviai dalyvaudami visuomeniniame gyvenime). Norėdami atnaujinti vidinių jėgų išteklius, jie turėtų įprasti nors vieną dieną per savaitę rasti laiko tik sau ir pasistengti atkurti iššvaistytą energiją patys.

Atradę net nereikšmingų bet kurios srities problemų ekstravertai, siekdami atkurti harmoniją, griebiasi keisti aplinką. O intravertai, atvirkščiai, keičia požiūrį, tobulina savo charakterį ir gebėjimus.

Mokslininkai teigia, kad šiuolaikiniame pasaulyje intravertai save vertina prasčiau, tai verčia juos nepaliaujamai tobulėti kaip asmenybėms ir kaip profesionalams. Dėmesio nukreipimas pirmiausia į savo vidų, o ne į aplinką intravertus skatina nuolat judėti į priekį, tobulėti. Ekstravertams atsiradus keblumams, kilus konfliktui galima patarti pamėginti rasti išeitį iš nemalonios padėties nekeičiant situacijos, o keičiantis patiems arba koreguojant savo požiūrį.

Intravertai jautresni ir lengviau pažeidžiami, bet kaip tik šios savybės daro juos puikiais draugais ir šeimos nariais. Prisimindami, kaip išgyveno dėl kokio atsitiktinio šiurkštaus žodžio, jie nenori tokių jausmų sukelti kitiems.

Jų aktyviosios priešingybės elgiasi kitaip: susibara, išsiaiškina, susitaiko. Tokie audringi nuomonių susidūrimai intravertus psichologiškai išsekintų. Užtat jie suvokia, kokie vertingi gali būti paprasti dalykai, pavyzdžiui, žodžiai „ačiū“, „atsiprašau“, ir dažnai juos taria. Tai ne tik padeda užglaistyti bendravimo nesklaidumus, bet ir užkerta jiems kelią.

Ekstravertams taip pat būtų pravartu išsiugdytų įprotį dažniau dėkoti žmonėms (net už smulkmenas ar atliktą pareigą).

Prireikus dėl ko nors apsispręsti, ekstravertai dažniausiai vadovaujasi jausmais, dėl to ne visuomet gali numatyti kokios bus asmeninės sprendimo pasekmės. Impulsyviems ekstravertams prieš priimant sprendimą patartina suskaičiuoti iki dešimties. Intravertai, priešingai, viską apsvarsto ramiai ir gali pasiryžti pasielgti nepopuliariai – tarkime, atsisakyti šokoladuko, jei žino, kad vėliau dėl to jie galės tik džiaugtis.

Kai kurie intravertai baimingai saugo savo komforto zoną ir labai lėtai ją plečia, dėl to kartais galimybės lieka neišnaudotos.

Pastebėta, kad intravertai psichologiškai atsparesni ir pastovesni. Jie linkę studijuoti ir nagrinėti vieną dalyką, bet išsamiai, o priešingo tipo asmenys, atvirkščiai, domisi daug kuo. Sunku nuspręsti, kas geriau. Juk įvairovė labai patraukli, ir norisi ją išbandyti.

Intravertai – kūrėjai ir išradėjai. Jei ne intravertai, mes neturėtume daugybės mokslinių išradimų ir meno kūrinių – kad visa tai gimtų, reikėjo ramybės, tylos, susikaupimo ir gilaus panirimo į savo proto ir jausmų pasaulį. Ryškūs intravertai buvo kompozitorius F. Chopinas, mokslininkai Ch. Darwinas, A. Einsteinas, fizikas I. Newtonas ir kt. Intravertai yra Steve Wozniak, kuris kartu su Steve Jobsu įkūrė „Apple“, „Facebook“ įkūrėjas Markas Zuckerbergas.

Intravertai turi daugybę puikių savybių. Jie - geri draugai. Jei jums reikia draugo, kuris galėtų išklaudyti, mokėtų saugoti paslaptis ir būtų visada pasiruošęs dėl jūsų pasiaukoti, ieškokite tokio tarp intravertų. Tai šeimos žmonės, kurie mėgaujasi buvimu namuose ir buitimi jų nėra kiek nevargina. Intravertai nesijaučia laimingi minioje ir vakarėliuose dažniausiai jaučiasi nejaukiai.

Ekstravertai paprastai ilgoms išpažintims neturi kantrybės, skuba dalinti patarimus, ragina veikti, geriau girdi save nei kitus. Ekstravertai greičiau priima sprendimus, atlieka užduotis, labiau mėgsta rizikuoti. Tačiau tose srityse, kurios reikalauja gebėjimo analizuoti, gilintis į problemas, rengti detalius planus, kurti strategijas, – intravertai tampa nepakeičiami. Klaidinga manyti, kad intravertai negali būti geri pardavėjai. Gali būti, kad jie paskambins kur kas mažesniam kiekiui klientų, bet kiekvienas iš jų pokalbių atneš naudos. Jie yra kokybės, o ne kiekybės šalininkai. Be to, bendraujant su klientais labai praverčia klausymosi įgūdžiai. Vienas tipiškas intravertas, kuris savo įmonėje sumušė visus pardavimų rekordus, laikėsi principo: „Mes turime dvi ausis ir vieną burną“.

Intravertai gali būti kūrybingais vadovais. Nors įprasta manyti, kad geresni vadovai yra ekstravertai, tai nėra absoliuti tiesa. Ekstravertai turi charizmą, moka gražiai kalbėti per posėdžius, bet paprastai tokie vadovai turi savo intravertiškuosius pilkuosius kardinolus, kurie nudirba už juos daugumą darbų, detaliam planuodami įmonės veiklą ir vienydami kolektyvą. Intravertams mažiau rūpi padaryti įspūdį ir susikurti tinkamą įvaizdį – juos labiau domina ne jie patys, o veikla, tikslai, kurių siekia. Tad, nesiekdami dominuoti, geriau įsiklauso į kitų darbuotojų nuomonę ir išgirsta naudingų įmonei dalykų. Intravertai atsargiau priima sprendimus – galbūt tai visiškai netinkama taktika ten, kur reikalinga greita reakcija, tarkim, prekiaujant akcijų biržoje, bet yra labai naudinga ten, kur reikia numatyti ilgalaikes strategijas.

B DALIS POLINKIS

Jei žaidėjas B dalyje surinko daugiau + taškų, jam būdingas polinkis į tiksluosius mokslus, jei surinko neigiamą taškų sumą, jam būdingas polinkis į humanitarinius mokslus.

- **B – polinkis į tiksluosius mokslus**
- **b – polinkis į humanitarinius mokslus**

Tikslieji mokslai - mokslai, kurie remiasi matematika. Tikslieji mokslai- nesenstančios žinios, puikiai pritaikomos inžinerijoje, ekonomikoje, versle, bankininkystėje, programavime ir daugelyje kitų sričių. Tikslieji mokslai, t.y. vienas iš mokslų: matematika, statistika, informatika, informacinės sistemos, programų sistemos, fizika, chemija, geologija, inžinerija (elektronikos ir elektros, jūrų, sausumos transporto, energetikos, statybos, mechanikos, gamybos, matavimų, biomechanikos, statinių konstrukcijų, aeronautikos, kelių, saugos, aplinkos, biomasės) ir kt.

Kokias savybes tikslieji mokslai padeda ugdyti?

- Intelektualumą(tikslieji mokslai- aukšto IQ paslaptis);
- Protinius gabumus;
- Loginį mąstymą;
- Analitinį požiūrį į problemų sprendimą;
- Išmoko kritiškai mąstyti.

Darbdaviai vertina tikslųjų mokslų absolventus dėl jų loginio mąstymo, analitinio požiūrio į problemų sprendimą, kūrybiškumo, gebėjimo greitai adaptuotis įvairiose situacijose. Taip pat vertinamas absolventų gebėjimas įsisavinti naują informaciją, išskirti sudėtingų reiškinių esmines savybes, kurti problemų sprendimo modelius, parinkti ir pritaikyti matematikos metodus sprendžiant naujas problemas, naudotis programine įranga ir skaitiniais metodais.

Humanitariniai mokslai – mokslas apie žmogų ir kultūrą.

Humanitariniai mokslai, t.y. vienas iš mokslų: filosofija, teologija, menotyra (architektūra, dailėtyra, muzikologija, teatrologija), filologija (kalbotyra, literatūrologija), istorija, komunikacija ir informacija (komunikacija, informacija, bibliotekininkystė, knygotyra), etnologija (folkloristika).

- Linkęs į humanitarinius mokslus žmogus lengviausiai priima ir įsisavina žodinę informaciją, gali fiksuoti įvairius kalbos niansus, stilių bei atpažinti kalboje išreikštą nuotaiką. Toks žmogus labai sklandžia kalba reiškia mintis, jo žodynas yra turtingas, jis mėgsta skaityti, jam patinka rašyti bei žaisti žodžių žaidimus.
- Linkusių į humanitarinius mokslus žmonių, labiau išvystytas verbalinis intelektas – tai jautrumas žodžių prasmei, jų tvarkai sakinyje, žodžių garsams, ritmui ir kaitymui, jų pajėgumui pakeisti nuotaiką, įtikinti ar perteikti informaciją. Labai išvystyto šios rūšies intelekto apraiška – poeto ir rašytojo naudojami niansai.
- Verbalinį intelektą galima plėtoti, pasakojant įvairias istorijas, žaidžiant žodžių žaidimus, atliekant žodyno turtinimo pratimus, sprendžiant rebusus ir kryžiažodžius, dalyvaujant debatuose bei diskutuojant. Žodiniai-lingvistiniai gebėjimai lavinami dalijantis mintimis, diskutuojant grupėse, skaitant, klausantis garso įrašų, rašant ar sakant kalbas, kuriant dialogus poromis ar komandomis, vaidinant, mokantis naujų žodžių, rašant rašinius, kalbant eksromptu, rengiant humoro valandėles, kuriant ir sprendžiant kryžiažodžius, žaidžiant žodžių žaidimus (Alias, Kriskross ir kt.).

C DALIS KŪRYBINGUMAS, VAIZDUOTĖ

Kas yra kūrybingumas?

Kūrybingumas (angl. k.- creativity) apibrėžiamas kaip asmenybės savybė, susijusi su **gebėjimu atrasti tai, kas yra nauja, originalu, netikėta** (Guilford, 1968; Lubart, Runco, 1999; Stenberg, Lubart ir kt., 2005).

Nors mėgstama teigti, kad kiekvienas žmogus yra kūrybingas, skiriami du kūrybingumo lygiai – **išskirtinis** kūrybingumas ir **įprastinis** kūrybingumas.

- **Išskirtinis kūrybingumas** yra asmens gebėjimas sukurti originalias idėjas, įžvalgas, žinias, pertvarkymus, išradimus, meno kūrinius ar kitas naujoves, kurios kitų laikomos vertingomis, yra pripažįstamos ir iš esmės pakeičia veiklos sritį ar net visą žmonių pasaulį. Gebantys tai atlikti žmonės vadinami talentingais arba genijais.
- **Įprastinis kūrybingumas** yra kiekvienam žmogui būdinga savybė sukurti ką nors nauja įsivaizduojant, improvizuojant, sprendžiant problemas ar kritiškai mąstant. Šie kūriniai gali neturėti didelės reikšmės ir nebūti originalūs – ne vienas geba sukurti panašių ar tokių pačių – tačiau jie yra nauji jų autoriui.

Kūrybiškumas: inovatyvumas, gebėjimas reaguoti į iššūkius, kūrybiškai spręsti problemas, pateikti naujų idėjų, rasti naujų būdų problemoms spręsti, reaguoti ir prisitaikyti prie sunkumų ir netikėtų situacijų.

Kūrybos procesas panašus į katės mėginimą pagauti savo pačios uodegą. Norėdami atrasti ar sukurti ką nors nauja, mes vis bėgame ratu, tikėdamiesi nutverti kokią nors naują idėją. O atsakymas ar sprendimas dažniausiai yra mums prieš akis, bet mes jo negalime pastebėti. Todėl norint atrasti nauja, kartais užtenka į įprastus dalykus pažvelgti neįprastai (Wilson, 1984).

Kūrybiškumas kaip gebėjimas kelti naujas idėjas, mąstyti savarankiškai, lengvai ir greitai orientuotis probleminėje situacijoje, priimti originalius sprendimus, atveriančius naujas galimybes, yra būtina šių dienų sparčiai kintančio informacinio pasaulio žmogaus savybė. Kūrybiškų žmonių poreikis šiandien yra didelis. Psichologai pastebi, kad daugelis žmonių yra kūrybingi, tačiau netinkamai su jais elgiantis kūrybiškumas užslopinamas (Torrance, 1974; Alencar, 1996). Ir priešingai, kūrybiškumas išsiskleidžia sudarius tinkamas sąlygas jam specialiai vystytis.

Ar yra santykis tarp kūrybiškumo ir intelekto?

Moksliniai tyrimai atskleidė, kad ypač kūrybingi žmonės dažniau pasižymi aukštu intelektu, tačiau aukšto intelekto tiriamieji ne visuomet yra labai kūrybingi (Getzels, Jackson, 1962). Daugelio tyrėjų duomenimis, tarp kūrybiškumo ir intelekto yra menkas sąryšis arba nėra jokio. D.W. MacKinnonas (1962), nustatęs nulinę koreliaciją tarp intelekto ir kūrybiškumo, teigė, kad aukštesnis intelektas negarantuoja aukštesnio kūrybiškumo, nors tam tikras intelekto lygis yra reikalingas, kad galėtų pasireikšti kūrybiniai gebėjimai. Žemas IQ kūrybiškumo riboms turės neigiamą įtaką. J.W. Getzels ir P.O. Jacksono (1962) tyrimas, kuriame dalyvavo paaugliai, atskleidė, kad kūrybiškumo veiksniai skiriasi nuo intelektinių veiksmų. Paaugliai buvo suskirstyti į dvi grupes pagal IQ (IQ=150 ir IQ=127) ir aukštą kūrybiškumo lygį. Paaiškėjo, kad aukšto IQ grupėje ne visi tiriamieji pasižymėjo kūrybiškumu, o aukšto kūrybiškumo lygio tiriamieji nebūtinai buvo aukšto intelekto. Šio tyrimo duomenys taip pat parodė, kad mokytojai žymiai labiau linkę pervertinti aukšto intelekto tiriamųjų kūrybinius gebėjimus, nors jų originalumo ir vaizduotės apraiškos yra žymiai menkesnės.

Dauguma psichologų sutinka, kad:

- aukštesnis intelektas nebūtinai lemia aukštesnį kūrybiškumą;
- tam tikras intelekto lygis – būtina kūrybiškumo sklaidos sąlyga;
- aukštesni pasiekimai (karjeros, profesiniai) priklauso ne tik nuo intelekto, bet ir nuo kūrybiškumo.

Psichologinių tyrimų duomenys rodo, kad kūrybingai asmenybei priskiriami patys įvairiausi bruožai. Įvairūs autoriai išvardija skirtingus ypatumus: gebėjimas spręsti savarankiškai, atkaklumas ir dominavimas, o stipriausios koreliacijos rastos tarp kūrybiškumo ir estetinio jautrumo, plačių interesų, nepriklausomybės priimant sprendimus, energingumo, pasitikėjimo savimi ir gebėjimo pažinti savo kūrybiškumą (Feist, Barron, 2003).

Tyrimai rodo, kad kūrybiški žmonės dažnai yra impulsyvūs, netvarkingi, neorganizuoti. Kai kurie jų sarkastiški, linkę į ginčus, negerbia taisyklių ir autoriteto, užsispyrę. Jie kaprizingi, neišveria streso, nemoka bendrauti. Pvz., A. Einšteinas reikalavo, kad žmona jam atneštų valgyti į darbą, o R. Vagneris manė, jog su juo gali bendrauti tik toks žmogus, kuris jam yra visiškai atsidavęs.

Mokslininkai ištyrė, kad kūrybingą žmogų nuo nekūrybingo skiria toks charakterio bruožas kaip **atvirumas**. Tai smalsumas, fantazija, estetinis jautrumas, savo jausmų suvokimas, išankstinio nusistatymo nebuvimas. Žmogus yra smalsiausias paauglystėje, o nuo 30 metų jis gyvenimo bėgyje nebesikeičia. Jei žmogus smalsus 30-ties, jis smalsus ir 70-ties, pvz., 70-dešimtmetis Hansas Seljė, Nobelio premijos laureatas, ateina į posėdį apsiklijavęs pleistru. Pasirodo, jis ką tik iškrito iš medžio, į kurį lipo, kadangi pamatė kažką labai įdomaus.

Tyrimai rodo, kad kūrybiškų žmonių charakteris yra itin prieštaringas. Jie linkę visur matyti problemas, bet būtent dėl to ir trokšta pagerinti pasaulį. Jie labai egocentriški, bet labiau tolerantiški kitų žmonių netipiškumui. Jie gali būti ir visiškai išsiblaškę ir labai susikoncentravę. Nors jie panašūs į vaikus, bet kartu yra gana autonomiški ir ištvermingi. Kurdami jie patiria didelį stresą, bet būna ir labai laimingi.

Tarp kūrėjų daug ekscentrikų, pvz., A. Einšteinas į viešus susitikimus eidavo su pižama. Ekscentrikai keisti, bet tyrimai rodo, kad jie entuziastingai pasinėrę į savo veiklas, nemėgsta klastos ir yra įsitikinę savo teisumu. Ekscentrikai labai smalsūs, jų vaizdiniai ryškūs, jie susilieja su problema ir patys ja tampa.

Daugelis kūrybiškų žmonių labai energingi ir impulsyvūs. Pvz., R. Vagneris, T. Edisonas, A. de Sent Egziuperi vaikystėje buvo nesukontroliuojamos energijos vaikai. S. Rachmaninovo mėgstamas žaidimas buvo šokinėti ant bėgančių arklių, net žiemą ant ledo. Kūrėjų pojūčiai labai stiprūs. M. Prustas buvo toks jautrus šviesai, kad galėjo dirbti tik aptemdytuose namuose. N. Wieneris gyveno intensyvių kvapų pasaulyje. Kūrybiški žmonės netoleruoja rutinos, trokšta žinių, nuolat kelia klausimus, lengvai vizualizuoja informaciją, sapnuoja ryškius sapnus, išplėtoja savo fantaziją.

„Kūrybiškas žmogus ne visuomet suprantamas kitų ir turi įrodinėti savo teisę į egzistavimą. Dažnai kūrybiški žmonės randa per daug problemų ir užduoda per daug klausimų. Kūrybiškas žmogus dažnai būna netaktiškas ir neturi laiko pokalbiui apie orą. Jis nesirūpina aplinkiniais“ (Genovaitė Petronienė, <http://www.psichologas.info/>).

Kas tampa kūrėjais?

Kūrybingiausi žmonės yra:

- **smalsūs ir pastabūs** – nuodugniai ir visapusiškai besidomintys įvairiais dalykais; geba įžvelgti problemas, trūkumus, keistynes, taip pat savo darbui aktualias idėjas;
- **pakantūs neapibrėžtumui** – nebijantys netvarkos, faktų ir taisyklių trūkumo, prieštaravimų, nesuderinamumo, nes tai teikia daug naujos tvarkos kūrimo galimybių; lankstūs – prisitaikantys prie kaitos ir jos siekiantys, atviri naujoms idėjoms ir naujai patirčiai, reikalavimams ir rizikai;
- **originaliai mąstantys** – geba pamatyti įprastus dalykus kitaip, atitrūkti nuo tradicijų ir konvencijų, kurti alternatyvias idėjas; mąsto metaforomis;
- **nepriklausomi** – stiprios savimonės, savarankiškai mąstantys, tikintys savo idėjomis ir savo veiklos prasme, atsparūs kitų nepritarmui, nesupratimui, pasipriešinimui; neklausiantys kitų nuomonės ir mėgstantys dirbti pavieniui;

- **atkaklūs** – susikūrę savo veiklos tikslus ir linkę juos įgyvendinti, todėl labai motyvuoti, entuziastingi, energingi, atsidavę pasirinktai veiklai, galintys ilgai, sunkiai ir susitelkę dirbti.

Kas yra vaizduotė?

Vaizduotė, tai yra proto galia kurti tiesiogiai nepatiriamų dalykų (objektų, būsenų, veiksmų, idėjų) vaizdinius. Ji remiasi turima patirtimi (tiesiogine bei netiesiogine, pavyzdžiui, teorinėmis žiniomis) ir iš jos sudaro naujus derinius.

Vaizduotę galime skirti į dvi rūšis: valingą ir nevalingą. Tarkim, žmogus ketina ką nors sukurti, tada jis sąmoningai renka informaciją, kol gauna norimą rezultatą. Šiuo atveju jam tarnauja valinga vaizduotė. Nevalingai vaizduotei priklauso vaizdiniai, susidarantys savaime, be sąmoningų pastangų. Jie gali kilti klausantis muzikos, atsirasti užmiegant ar nubudus.

Vaizduotė remiasi ta medžiaga, kurią žmogus sukaupia per savo gyvenimą. „Mes galime tiek, kiek žinome“, - sakė filosofas F. Bekonas. Sukurti kūriniai yra paimtų iš tikrovės elementų nauja kombinacija.

Kaip skatinti kūrybiškumą?

Kai kurios kūrybiškumo ugdymo strategijos labai populiarios, pavyzdžiui, „šešių skrybėlių“ metodas (autorius E. de Bono), kuris moko pažvelgti į situaciją įvairiais požiūriais, t.y. užsidėjęs vieną iš šešių spalvų skrybėlių gali mąstymą sukcentruoti viena kryptimi. Pvz., užsidėjęs juodą skrybėlę visur ieškai negatyvo, užsidėjęs geltonos spalvos skrybėlę – ieškai pozityvių problemos pusių, užsidėjęs mėlynąją skrybėlę apibendrinai rezultatus ir t.t. Kitas metodas - „Proto arba smegenų šturmas“ (angl. brainstorming)(autorius – Aleksas Osbornas). Vienas dalyvis iškelia idėją, o kiti stengiasi ją toliau generuoti. Daugiau apie šiuos ir kitus kūrybiškumą skatinančius metodus nuorodose:

http://www.fsf.vu.lt/dokumentai/Projektai/ESF/Gabus_vaikai/2012_Kurybiskumo_laboratorija.pdf;

<http://www.nlpcentras.lt/2011/05/13/10-populiariausiu-metodu-nauju-ideju-paieskoms/>.

Kaip tapti kūrybiškam?

- Būk atviras – galimybei, nežinomai ir netikėtumams;
- Palaikyk įtampą – dažniau išsik iš „komforto zonos“, kelk sau iššūkius;
- Keisk aplinką;
- Nebijok paradoksų – keistų idėjų ir formų;
- Leisk sau klysti.

Kūrybingi žmonės teigia, kad jų laimėjimus lemia vienas procentas talento ir devyniasdešimt devyni darbo.

Kūrybingieji yra žmonės, pasižymintys didele veiklos motyvacija.

D DALIS

AKTYVUMAS, ATKAKLUMAS, ORGANIZUOTUMAS

Tyrimai rodo, kad **atkaklumas** yra įgimta savybė - visi gimstame ją turėdami. Vaikas vidutiniškai apie tūkstantį kartų griūva ir stoji kol pavyksta žengti pirmąjį žingsnį, po kurio neretai jis vėl griūva. Deja, suaugusių žmonių, kurie gali tūkstantį kartų bandyti, suklysti ir po to tęsti darbą toliau nedaug. Atkaklumą - šią įgimtą savybę - laikui bėgant prarandame.

Atkaklumas – verslininko savybė. Būti atkakliam – tai nereiškia, kad visur reikia naudoti tą pačią taktiką. Būti atkakliam – tai vėl ir vėl siekti to paties tikslo!

Atkaklumas – tai devyniolika nesėkmių ir sėkmė bandant dvidešimtąjį kartą. Atkaklumas – tai sugebėjimas išsaugoti ištikimybę tikslui, idėjai, nepaisant nesėkmių ir kliūčių, – sakė J. Andriusas (Andrews) (Templeton, 2003, p. 194).

Buvęs Didžiosios Britanijos Ministras Pirmininkas V. Čerčilis (W. Churchill) skaitydamas paskaitą universitete apie viso savo gyvenimo kvintesenciją pasakė tokią kalbą: **Niekada, niekada, niekada nepasiduokit!**

Atkaklumas - nėra užsispyrimas, kai mes neklausome kitų patarimo. Atkaklumas ir energija labai svarbūs, siekiant savo tikslų. Atkakliai siekti savo tikslų reiškia nenuolaidžiauti savo norams ir nepamesti „kelio dėl takelio“. Jeigu norime išmokti puikiai kalbėti angliškai, turime atkakliai, nuolat turi gilinti anglų kalbos žinias. Viskam reikia įdėti pastangų.

Verslo pasaulio ekspertai teigia, kad Madonos sėkmę lėmė ne tiek jos talentai, kiek atkaklus tikslo siekimas, žinojimas, ko ji nori iš gyvenimo, milžiniška energija ir iniciatyvumas. „Esu labai disciplinuota asmenybė, jaučianti atsakomybę už viską, kas vyksta aplink mane“, tvirtina Madona, kuri verslo ekspertų nuomone, savo gebėjimais ir mąstymu niekuo nenusileidžia Harvardo universiteto auklėtiniais, nors čia jai niekada neteko mokytis. Sėkmė karjeros kelyje lydės ir tave, jei nuolat **mokysies ir tobulėsi!**

Atkaklumą galima išsiugdyti. Ugdant atkaklumą svarbu:

- **Tikslo apibrėžtumas.** Žinoti, ko nori, – svarbiausias atkaklumo ugdymo žingsnis.
- **Troškimas.** Stiprūs motyvai kiekvieną verčia nugalėti daug sunkumų.
- **Pasitikėjimas savimi.** Tikėjimas savo galimybėmis įgyvendinti užsibrėžtus tikslus padrasina atkakliai laikytis to plano.
- **Tikslų konkretumas.** Konkretūs planai itin svarbūs ugdant atkaklumą.
- **Tvirtas žinojimas.** Žinojimas, kad planai geri, skatina atkaklumą.
- **Bendradarbiavimas.** Santykių su kitais harmonija padeda ugdyti atkaklumą.
- **Valios jėga.** Atkaklumą skatina mokėjimas sukcentruoti visas mintis į planus.

Aktyvumas – tai ryžtas išeiti iš savo komforto zonos, noras veikti, o pozityvumas – laimėtojų sėkmės paslaptis. Mokslininkų dažnai minimas veiksnys, padedantis pasiekti sėkmingą karjerą, yra asmens **iniciatyvumas, aktyvumas**.

Iniciatyvumas - tai savybė, kai asmuo savarankiškai imasi veiklos, ieško naujų idėjų. Iniciatyvūs žmonės ne tik veikia patys, kitų neskatinami, bet ir skatina kitus. Kai iniciatyvos trūksta, tuomet asmens veiklumas ir aktyvumas priklauso nuo kitų žmonių. Pvz., jaunuolis nenori mokytis, todėl tėvai nuolat turi skatinti jo iniciatyvumą (pažada naują dviratį) arba bausti (nustato „namų areštą“, sumažina kišenpinigius). Iniciatyvumas itin pozityviai veikia mūsų nusiteikimą ir suteikia jėgų daryti tai, ką „reikia“. Be iniciatyvos nepasieksi to, ko nori.

Organizuotumas – savybė, įgalinanti tinkamai planuoti savo ir kitų laiką, tvarkyti reikmenis, atskirti pagrindinius dalykus nuo antraeilių, sutelkti dėmesį ir pastangas pagrindiniams dalykams. Kokybiškai

planuoti laiką, kurio niekada nebūna per daug, kiekvienam yra nemenkas iššūkis! (Atlikti tyrimai parodė, kad 15 min., skirtų planavimui, sutaupo 1 val. darbo).

Organizuotumas yra vienas iš kelių į sėkmę. Organizuoti žmonės gerai jaučia laiką ir savo santykį su juo, sėkmingiau išsprendžia sudėtingas problemas, yra tvarkingesni ir išvengia chaoso.

„Jei manai, kad gali - Tu gali. Bet jei manai, kad negali – Tu irgi esi teisus“. (Mary Kay Ash)

Pažinti kitą - sunku, pažinti save yra menas. Būti savimi – šaunu. O dar geriau – būti savimi ir nuolat tobulėti. Svarbu nenustoti ieškoti savęs ir uždegančios veiklos, būti atviru iššūkiams ir galimybėms.

DAUGIAU METODINĖS MEDŽIAGOS IEŠKOKITE MOKYTOJŲ IR KARJEROS SPECIALISTŲ BIBLIOTEKOJE ADRESU: <http://profesijulabirintas.wix.com/biblioteka>

Naudingos nuorodos:

- <http://www.euroguidance.lt/priemones/testai-> karjeros testai - galimybė atrasti savo stipriąsias puses bei gebėjimus - išsikelti sau ateities tikslus ir priimti žiniomis grįstus sprendimus;
- <http://www.aikos.smm.lt/Puslapiai/Pradinis.aspx-> mokymosi galimybių paieška;
- https://m.facebook.com/notes/kuriam/k%C5%ABrybi%C5%A1kumo-ugdymas-aktyviaisiais-mokymo-metodais/146202870015/?ft_ apie kūrybiškumo ugdymą aktyviais mokymo metodais;
- http://www.upc.smm.lt/ekspertavimas/biblioteka/put/Knyga_apie_mokiniu_kurybiskuma_2_013_Eugrimas.pdf- knyga apie mokinių kūrybiškumo lavinimą;
- http://www.fsf.vu.lt/dokumentai/Projektai/ESF/Gabus_vaikai/2012_Kurybiskumo_laboratorija_a.pdf- kūrybiškumo laboratorija, kaip ugdyti kūrybiško mąstymo įgūdžius;
- <http://www.ikimokyklinis.lt/index.php/straipsniai/specialistams/kurybiskumo-ugdymo-galimybes-ir-metodai/3702-> apie kūrybiškumo ugdymo metodus;
- <http://www.ikimokyklinis.lt/index.php/straipsniai/tevams/ar-atpazistame-gabius-ir-kurybingus-savo-vaikus/727-> apie tai, kaip atpažinti gabius ir kūrybingus vaikus;;
- http://www.upc.smm.lt/ugdymas/pagrindinis/rekomendacijos/failai/fizika/Iniciatyvumo_ir_kurybingumo_kompetencijos_ugdymas.pdf - apie kūrybiškumo kompetencijų ugdymą;
- „ Top 10 ateities profesijų“: <http://www.delfi.lt/gyvenimas/karjera/top-10-ateities-profesiju.d?id=58896101> (šaltinis: DELFI) -apie ateities profesijas;
- „Žvilgsnis į priekį: kokių specialistų labiausiai reikės po 10 metų“ : <http://www.delfi.lt/news/daily/education/zvilgsnis-i-prieki-kokiu-specialistu-labiausiai-reikes-po-10-metu.d?id=66628194> (šaltinis: DELFI);
- „Kokios profesijos bus populiarios po 20 metų?“: <http://www.technologijos.lt/n/svietimas/S-32478/straipsnis/Kokios-profesijos-bus-popularios-po-20-metu?l=1&p=1> (šaltinis: technologijos.lt);
- „Dešimt populiarių profesijų, kurių gali nelikti jau netolimoje ateityje“: <http://www.15min.lt/verslas/naujiena/karjera/jei-dirbate-siuos-darbus-pradekite-ieskoti-kitu-netolimoje-ateityje-juos-atliks-robotai-666-447373> (šaltinis: 15min.lt) –kokius darbus atliks robotai;
- <http://www.euroguidance.lt/vaizdines-priemones/filmai-apie-profesijas-> filmai apie profesijas;
- http://www.mukis.lt/lt/profesiju_filmai.html- filmai apie profesijas;
- Projektas "Tikras žmogus" <http://www.tikraszmogus.lt/> - tikrų žmonių istorijos;
- Projektas "Rinkis pats" <http://www.rinkispats.lt/>;
- Profesinės savanorystės projektas „Kam to reikia“: <http://www.kamtoreikia.lt/>;
- Euroguidance - orientavimas karjerai: <http://www.euroguidance.lt/>;

- Žinau viską - informacinis portalas jaunimui: <http://www.zinauviska.lt/lt/>;
- Jaunimo darbo centrų paslaugos jaunimui: <http://www.ldb.lt/jaunimui/>;
- Savanoriškos veiklos galimybės:
 - Jaunimo savanoriška tarnyba <http://www.buksavanoriu.lt/>;
 - Savanorių centras <http://www.savanoriucentras.lt/> savanorystė Vilniaus mieste;
 - Kultūros savanoriai <http://kulturossavanoriai.lt/>;
 - Sporto savanorių sąjunga <http://www.sportosavanoriai.lt/>;
 - Savanorystė Lietuvoje <http://www.savanoriaujam.lt/>;
 - Jaunimo savanoriškos veiklos centras "Deineta" <http://deineta.lt/>;
 - Socialinis veiksmas – Europos savanorių tarnyba;
[http://savanoriai.org/index.php/lt/main/page/europos-savanoriu-tarnyba](http://savanoriai.org/index.php/lt/main/page/europos-savanoriu-tarnyba;);
 - Maltiečiai <http://maltieciai.lt/>;
 - Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugija <http://www.redcross.lt/lt/>;
 - Lietuvos Caritas <http://www.caritas.lt/page/savanoryst-36>;
 - Maisto bankas <http://www.maistobankas.lt/>;
 - Gyvūnų globos organizacija „Lesė“ <http://www.lese.lt/>;
 - SOS Gyvūnai <http://www.sos-gyvunai.lt/lt/>;
 - Praktikos ir savanorystės skelbimai <http://www.gerapraktika.lt/>;
 - Europos savanorių tarnybos asociacija Saltes <http://www.saltes.net/>.
- Informacija apie savanorišką praktiką:
 - <http://www.socmin.lt/lt/naujienos/pranesimai-spaudai/isigaliojo-naujos-savanoriskos-c8a3.html>;
 - https://www.ldb.lt/Informacija/PaslaugosAsmenims/Puslapiai/savanoriska_praktika.aspx.
- Informacija apie situaciją darbo rinkoje:
 - Profesijų pasiūlą ir paklausą Lietuvoje galite įvertinti pasitelkę Lietuvos darbo biržos interaktyvųjį Profesijų žemėlapi: http://www.ldb.lt/Informacija/DarboRinka/Puslapiai/Profesiju_zemelapis.aspx;
 - Lietuvos darbo birža kiekvienais metais rengia ir Įsidarbinimo galimybių barometrus: http://www.ldb.lt/Informacija/DarboRinka/Puslapiai/Profesiju_zemelapis.aspx;
 - Informacija apie situaciją darbo rinkoje jaunimui skelbiama Jaunimo darbo centrų interneto svetainėje: www.ldb.lt/jaunimui;
 - Informaciją apie situaciją Europos darbo rinkoje rasite Europos darbo mobilumo portale: www.eures.europa.eu.

Remtasi literatūros šaltiniai:

1. Aksamatauskienė J. Norų kalno direktorius. – Šiauliai: K.J. Vasiliausko leidykla Lucilijus, 2010.
2. Alencar E. University students' evaluation of their own creativity and their teachers' and colleagues' level of creativity // Gifted Education International.- Vol. 11, 1996.
3. Butkienė G., Kepalaitė A. Mokymasis ir asmenybės brendimas. – Vilnius: Margi raštai, 1996.
4. Feist G.J., Barron F.X. Predicting creativity from early to late adulthood. Intellect, potential, and personality // Journal of Research in Personality.- Vol. 37, 2003.
5. Getzels J.W., Jackson P.W. Creativity and Intelligence: Explorations with Gifted Students. – New York: Wiley, 1962.
6. Grakauskaitė D. Ar lengva būti kūrybiškam? // Mokykla. – Nr. 4-5, 1998.
7. Grakauskaitė D. Ar skatinsime kūrybiškumą? // Mokykla. – Nr. 1, 1993.
8. Grakauskaitė D. Kaip atpažinti gabumus? // Švietimo naujovės. – Nr. 1, 1997.
9. Grakauskaitė D. Kaip atpažinti gabumus? // Švietimo naujovės. – Nr. 4, 1996.
10. Grakauskaitė D. Kaip atpažinti gabumus? // Švietimo naujovės. – NR. 3, 1996.
11. Grakauskaitė-Karkockienė D. Kaip tapti kūrybišku mokytoju // Žvirblių takas. – Nr. 3, 2004.
12. Grakauskaitė-Karkockienė D. Kūrybos psichologijos pagrindai. – Vilnius: Vilniaus pedagoginio universiteto leidykla, 2006.
13. Guilford J.P. Intelligence, Creativity and Their Educational Implications. – San Diego, CA: Knapp, 1968.
14. Leider R.J. Tikslų galia. – Vilnius: Vaga, 2008.
15. Lubart T.I., Runco M.A Economic perspective on creativity //Encyclopedia of Creativity / ed. M.A. Runco, S.Pitzer. – New York, 1999.
16. MacKinnon D.W. The nature and nurture of creative talent // American Psychologist. – Vol. 17, 1962.
17. Petkevičiūtė N. Karjeros valdymas. Asmeninė / individualioji /perspektyva. – Kaunas: Vytauto Didžiojo universiteto leidykla, 2006.
18. Petrulytė A. Jaunesniojo paauglio socialinė raida. – Vilnius: Presvika, 2003.
19. Sternberg R. J., Lubart T.I., Kaufman J.C., Pretz J.E. Creativity // The Cambridge handbook of thinking and reasoning / ed. K.J.Holyoak, G.Morrison. – New York: Cambridge University Press, 2005.
20. Templeton, J. M. (2003). *Visame pasaulyje pripa*). ed. K.J..J..disame . Kaunas.
21. Torrance E.P. Norms – technical manual, Torrance Tests of Creative Thinking. – Bensenville, IL: Scholastic Testing service, 1974.
22. Vaicekauskienė V. Kūrybiškumo (ne)ugdymas mokykloje. // Švietimo problemos analizė.- Nr. 3 (31) rugpjūtis, 2009.

PRIEDAI

Priedas Nr. 1

Asmenybių klasifikavimas pagal K.G.Jungą

a – Intravertai (Aš)	A – Ekstravertai (Kiti)
<ul style="list-style-type: none"> • Ramūs, susimąstę • Mieliau dirba vieni • Kūrybingi, jautrūs • Daug galvoja prieš imdamiesi veikti • Bendraudami pavargsta, nori pabūti vieni • Kalba glaustai, moka neišsakyti visko • Būna emociškai stabilesni 	<ul style="list-style-type: none"> • Atviri naujovėms, pažintims • Aktyvūs, bendraujantys • Vertina darbą komandoje • Mėgsta būti dėmesio centre • Turi daug draugų, pažįstamų • Linkę pasielgti impulsyviai • Dažniau konfliktuoja, linkę ginčytis • Nemėgsta monotonijos • Pasižymi geresne atmintimi

Tavo karjeros kodas
abcd

abcd

<http://profesijulabirintas.wix.com/Abcd16>

Priedas Nr. 2

Tavo karjeros kodas
abCd

AbCd

<http://profesijulabirintas.wix.com/Abcd15>

Tavo karjeros kodas
Abcd

Abcd

<http://profesijulabirintas.wix.com/Abcd14>

Tavo karjeros kodas
AbCd

AbCd

<http://profesijulabirintas.wix.com/Abcd13>

Tavo karjeros kodas
abcD

abcD

<http://profesijulabirintas.wix.com/Abcd12>

Tavo karjeros kodas
abCD

abCD

<http://profesijulabirintas.wix.com/Abcd11>

Tavo karjeros kodas
AbcD

AbcD

<http://profesijulabirintas.wix.com/Abcd10>

Tavo karjeros kodas
AbCD

AbCD

<http://profesijulabirintas.wix.com/Abcd9>

Tavo karjeros kodas
aBCd

aBCd

<http://profesijulabirintas.wix.com/Abcd8>

Tavo karjeros kodas
ABcd

ABcd

<http://profesijulabirintas.wix.com/Abcd7>

Tavo karjeros kodas
aBcd

aBcd

<http://profesijulabirintas.wix.com/abcd6>

Tavo karjeros kodas
ABCd

ABCd

<http://profesijulabirintas.wix.com/abcd5>

Tavo karjeros kodas
aBcD

aBcD

<http://profesijulabirintas.wix.com/abcd4>

Tavo karjeros kodas
aBCD

aBCD

<http://profesijulabirintas.wix.com/abcd3>

Tavo karjeros kodas
ABcD

ABcD

<http://profesijulabirintas.wix.com/abcd2>

Tavo karjeros kodas
ABCD

ABCD

<http://profesijulabirintas.wix.com/abcd1>

DAUGIAU METODINĖS MEDŽIAGOS IEŠKOKITE MOKYTOJŲ IR KARJEROS SPECIALISTŲ
BIBLIOTEKOJE ADRESU: <http://profesijulabirintas.wix.com/biblioteka>

QR biblioteka

Ši medžiaga parengta Erasmus + programos, kurią Lietuvoje administruoja Švietimo mainų paramos fondas, lėšomis. Medžiaga atspindi jos rengėjų, bet ne Švietimo mainų paramos fondo, Europos Komisijos ar jos institucijų požiūrį. Europos Komisija neatsako už šios medžiagos turinį ir galimą panaudojimą.

Erasmus+

Metodinės medžiagos rengėjos: Virginija Jaruševičiūtė ir Jolanta Skirmantienė.

2015 m.